

Samhällsutvecklingsförvaltningen
David Johannesson

Tekniska nämnden

Återrapportering av genomförda åtgärder enligt åtgärdsplan omätt vatten

Ärendet

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2024 (§ 62) om en åtgärdsplan för omätt vatten. Den gick i huvudsak ut på att kontrollera felkopplingar vid vattenmätarbyte. Metoden har provats och utfall, erfarenheter och förslag på ytterligare åtgärder redovisas i detta ärende.

Under perioden har det varit få vattenmätarbyten. Förvaltningen har bromsat bytestakten för att inte föregå de nya mätarna med inbyggd läcklyssning. Det gör att underlaget inte är omfattande.

I de fall förvaltningen ändå genomfört vattenmätarbyte har det visat sig mycket omständligt att genomföra denna åtgärd. Det har också visat sig vara en försvårande omständighet att tillgången till vattenmätarplatsen juridiskt innehas av VA-verksamheten, medan resten av fastigheten inte omfattas.

Den sammanfattande erfarenheten blir att detta är en metod som kan tillämpas i speciella fall men inte i stor skala. Förvaltningen arbetar därför med andra metoder för att minska det omäta vattnet i kommunen.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden har tagit del av återrapporteringen och lägger den till handlingarna.

Tekniska nämndens beslut av den 21 maj 2024 (§ 62) om att återrapportera till nämnden resultat, utvärdering och eventuell justering av planen är därmed genomfört.

Bakgrund

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2024 (§ 62) om en åtgärdsplan för omätt vatten. Den gick i huvudsak ut på att kontrollera felkopplingar vid vattenmätarbyte. Bakgrunden var att förvaltningen tidigare presenterat hur vattenförbrukningen ökar på våren utan att det debiteringsbara vattnet ökar i samma omfattning. Denna skillnad kallas omätt vatten. Det är en ekonomisk fråga då VA-verksamheten betalar för det vatten Norrvatten levererar men inte kan ta betalt för den volymen som inte mäts. Den viktigaste frågan är dock leveranssäkerhet då omätt vatten som orsakas av inkopplingar innan vattenmätaren troligtvis saknar

Samhällsutvecklingsförvaltningen
David Johannesson

backventil vilken vid ett tryckfall i vattenledningen kan medföra återströmning av förorenat vatten.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Under perioden har få vattenmätarbyten genomförts. Förvaltningen har medvetet minimerat antalet byten i avvaktan på att projektet med nya läcksökande mätare skulle inledas.

På de relativt få mätarbyte VA-verksamheten genomfört har metoden testats. Den största utmaningen har varit att VA-verksamheten juridiskt har tillgång till vattenmätarplatsen men inte resten av fastigheten. Det har varit varierande nivå av samarbetsvilja hos berörda fastighetsägare. Detta fenomen har VA-verksamheten också bevittnat vid röjningsarbetet.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

I teorin är detta en effektiv metod för att identifiera felkopplingar. I praktiken har metoden dock visat sig vara svår att genomföra. Den kommer att användas vid vissa tillfällen, men enligt förvaltningens bedömning kommer den inte att vara den metod som ger störst effekt i arbetet mot omätt vatten i kommunen.

En metod som VA-verksamheten däremot kommer att implementera är användning av vattenmätare med inbyggd läcklyssning. Mätaren registrerar läckljud på servisledningen samt en bit ut i huvudstammen. Detta kan få stor betydelse i arbetet med att lokalisera läckor och därmed minska mängden omätt vatten.

Konsekvenser för barn och unga

Förslag till beslut bedöms inte medföra några konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Återrapporteringen medför inga ekonomiska konsekvenser. Det faktum att metoden inte fungerade ger en oförändrad nivå på omätt vatten och därmed en oförändrad ekonomisk konsekvens.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

David Johannesson
VA-Avfallschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Återrapportering av genomförda åtgärder enligt åtgärdsplan omätt vatten
2. Tekniska nämndens beslut, 2025-05-21 § 62